

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15015597	CPR Plurilingüe La Milagrosa	Santiago de Compostela	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación primaria	Lingua castelá e literatura	5º Pri.	4	140

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	7
4.1. Concrecións metodolóxicas	27
4.2. Materiais e recursos didácticos	28
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	29
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	29
6. Medidas de atención á diversidade	30
7.1. Concreción dos elementos transversais	30
7.2. Actividades complementarias	32
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	32
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	33
9. Outros apartados	33

1. Introducción

O papel que a área de Lingua Castelá e Literatura xoga no conxunto do currículo parte directamente do valor que a Competencia Comunicativa ten en todas as áreas, materias e ámbitos, e da súa relación co resto das competencias clave.

Algunhas funcións esenciais da linguaxe no proceso de desenvolvemento das persoas son:

Desde o punto de vista social, é o vehículo e o soporte para a comunicación en todos os ámbitos da vida.

Desde o punto de vista do desenvolvemento académico, é un instrumento para a adquisición das aprendizaxes para a reflexión sobre os procesos que rixen dita adquisición.

Desde un punto de vista persoal e afectivo, a linguaxe permite ás persoas coñecer o seu entorno, imaxinar realidades diferentes, desenvolver a súa creatividade e entender, procesar e expresar os propios sentimentos e emocións.

Obter un coñecemento adecuado da linguaxe, mellorar as capacidades comunicativas en diferentes contextos e adquirir as habilidades que permiten utilizar a linguaxe como vehículo de comprensión dun mesmo e do entorno serían os fins que enfocan o tratamento desta área.

Partindo do anterior a área de Lingua e Literatura Castelá pon o foco nos seguintes aspectos:

O enfoque comunicativo, que ofrece contextos moi diferentes para a posta en práctica das aprendizaxes.

A motivación para utilizar a lingua con progresiva corrección e poñela ao servizo das propias necesidades e intereses.

A implicación do alumnado no seu propio proceso de aprendizaxe.

A apertura das aprendizaxes ao entorno co obxectivo de que sexan significativas e operativas.

En definitiva, o estudo da lingua é nuclear no proceso do ensino e o seu coñecemento é esencial para obter as aprendizaxes propias das diferentes áreas e para avanzar na adquisición das competencias clave.

Esta programación didáctica está deseñada para o alumnado de 5º EP deste centro.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Recoñecer a diversidade lingüística do mundo a partir da identificación das linguas do alumnado e a realidade plurilingüe e multicultural de España para favorecer a reflexión interlingüística, para identificar e rexeitar estereotipos e prexuízos lingüísticos, e para valorar a devandita diversidade como fonte de riqueza cultural.	1-5	2-3				1-2		1-3
OBX2 - Comprender e interpretar textos orais e multimodais identificando o sentido xeral e a información máis relevante, e valorando con axuda aspectos formais e de contido básicos para construír coñecemento e responder a diferentes necesidades comunicativas.	2	2	1	3	3	3		
OBX3 - Producir textos orais e multimodais con coherencia, claridade e rexistro adecuados para expresar ideas, sentimentos e conceptos; construír coñecemento; establecer vínculos persoais; e participar con autonomía e unha actitude cooperativa e empática en interaccións orais variadas.	1-3-5	2	1	2-3		2	1	

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX4 - Comprender e interpretar textos escritos e multimodais, recoñecendo o sentido global, as ideas principais e a información explícita e implícita, e realizando con axuda reflexións elementais sobre aspectos formais e de contido, para adquirir e construír coñecemento e para responder a necesidades e intereses comunicativos diversos.	2-3-5	2	1	1	4-5			
OBX5 - Producir textos escritos e multimodais, con corrección gramatical e ortográfica básicas, seriando correctamente os contidos e aplicando estratexias elementais de planificación, textualización, redacción, revisión e edición para construír coñecemento e para dar resposta a demandas comunicativas concretas.	1-3-5		1	2-3	5	2		
OBX6 - Buscar, seleccionar e contrastar información procedente de dúas ou máis fontes, de forma planificada e co debido acompañamento, avaliando a súa fiabilidade e recoñecendo algúns riscos de manipulación e desinformación, para transformala en coñecemento e para comunicala de maneira creativa, adoptando un punto de vista persoal e respectuoso coa propiedade intelectual.	3			1-2-3-4	5	2	3	
OBX7 - Ler de maneira autónoma obras diversas seleccionadas atendendo aos seus gustos e intereses, compartindo as experiencias de lectura, para iniciar a construción da identidade lectora, para fomentar o gusto pola lectura como fonte de pracer e para gozar da súa dimensión social.	1-4			3	1			1-2-3
OBX8 - Ler, interpretar e analizar, de maneira acompañada, obras ou fragmentos literarios adecuados ao seu desenvolvemento, establecendo relacións entre eles e identificando o xénero literario e as súas convencións fundamentais, para iniciarse no recoñecemento da literatura como manifestación artística e fonte de pracer, coñecemento e inspiración para crear textos de intención literaria.	1-2-4							1-2-3-4
OBX9 - Reflexionar de forma guiada sobre a linguaxe a partir de procesos de produción e comprensión de textos en contextos significativos, utilizando a terminoloxía elemental adecuada para iniciarse no desenvolvemento da conciencia lingüística e para mellorar as destrezas de produción e comprensión oral e escrita.	1-2	2	1-2		5			

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX10 - Pór as propias prácticas comunicativas ao servizo da convivencia democrática utilizando unha linguaxe non discriminatoria e detectando e rexeitando os abusos de poder a través da palabra para favorecer un uso non só eficaz senón tamén ético da linguaxe.	1-5	3		3	3	1-2-3		

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Coidamos os mares?	Nesta primeira unidade do curso propónse como eixe condutor o coidado dos mares e os océanos. O seu valor como fonte de vida. A partir deste tema, vanse traballar conceptos vinculados coa gramática, a ortografía, a literatura, a expresión oral, etc.	9	12	X		
2	Para que imos á escola?	A unidade comezará co debate sobre a importancia de acudir á escola e o dereito universal á educación. A partir da exposición das características e a estrutura que define a un dos medios de comunicación máis relevante como é a noticia, o alumnado vai descubrir e reflexionar sobre o contexto educativo do alumnado doutras culturas. Para finalizar, van planificar e escribir unha noticia sobre un feito relevante acontecido na escola.	9	12	X		
3	Non é xusto!	A xustiza está vinculada con valores como a equidade, a ética e a honradez. En ocasións o alumnado ten dificultades para comprender este tipo de conceptos tan abstractos e complexos. Pos iso, ao inicio da unidade, propoñeráse un debate sobre as condutas xustas/inxustas en contextos próximos. Para afianzar os contidos traballados, realizaremos un escrito de denuncia seguindo os pasos de planificación dados e, a súa vez, van adquirir habilidades que fomentan o espírito crítico.	9	12	X		
4	Respectamos os animais?	Nesta unidade traballaremos os textos informativos como transmisores de información sobre un tema. Unha das características principais son o emprego	8	12	X		

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
4	Respectamos os animais?	dunha linguaxe simple e a utilización de exemplos para fundamentar o contido. Por iso, vaise traballar, de forma transversal, ese tipo de producións cunha temática que sempre desperta a interese do alumnado: os animais. Deste modo van descubrir o valor de estar informados para xerar unha maior consciencia e responsabilidade nos seus actos.	8	12	X		
5	Como é a túa localidade?	Nesta unidade, o alumnado vai aprender a transmitir mensaxes a partir do deseño e a elaboración de medios comunicativos de diversa índole empregando tanto ferramentas tecnolóxicas como manuais. A temática principal, que se vai interrelacionar cos contidos traballados na unidade, está relacionada coa reflexión sobre a vida en sociedade que se produce na súa localidade e a comparación con outras formas de vida. Principalmente preténdese transmitir un enfoque multidisciplinar e significativo que posúe a lingua e, á súa vez, vaise destacar a estreita relación que posúe con outras áreas.	8	12		X	
6	Que deporte fas?	A práctica do deporte favorece o desenvolvemento físico e emocional das persoas e é esencial que o alumnado reflexione sobre a importancia e os beneficios que xera a súa práctica. A partir desta temática, vanse traballar os textos biográficos ou de retrato, e fomentar desenvolvemento de actitudes e valores de igualdade de xénero a través do coñecemento da historia de mulleres relevantes neste campo. Á súa vez, vaise facer fincapé na necesidade de escoller axeitadamente a información obtida de internet e as fontes de acceso.	8	12		X	
7	Gústache a música?	Poñerase de manifesto a multidiscipliniedade da lingua e literatura a través da súa vinculación coa música. Estas manifestacións sempre estiveron estreitamente unidas xa que posúen emoción e, á súa vez, transmiten un tema ou idea. Estes mesmos contidos, traballaranse desde un enfoque intercultural a partir da lectura dun texto narrativo sobre a música. Tamén farase a proposta da búsqueda e selección de información para achegarse ao mundo literario.	9	12		X	
8	Protexemos a natureza?	Nesta unidade comezaremos cun debate sobre a relación que manteñen co entorno natural que os rodea co fin que o alumnado	8	12		X	

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
8	Protexemos a natureza?	faga unha reflexión e expresen as súas opinións , tendo en conta os sentimentos dos demais. De forma transversal vanse traballar outros contidos da lingua mantendo este eixe central. Tamén enfatizaremos na necesidade de facer unha selección crítica e responsable da información obtida en internet.	8	12		X	
9	Que queres ser?	Reflexionaremos sobre as profesións, os cambios que sufriron ao longo da historia e a igualdade de xénero neste ámbito. O alumnado vai replantexarse as súas motivacións laborais e coñecerán as intereses dos demais. Propoñerase o uso dos dicionarios. Faranse dramatización e recitado para favorecer a expresión lingüística e a apreciación da beleza estética das palabras.	8	11			X
10	Que comemos?	10Ao longo da unidade, propoñerase a reflexión persoal sobre os hábitos e as pautas adecuadas para manter unha alimentación saudable. Relaciónase a temática da comida con diversos contidos da lingua coa intención de promover unha aprendizaxe significativa.	8	11			X
11	Que valente!	Nesta unidade, aproveitando o poder lingüístico que posúen os cómics, vanse propoñer unha serie de contidos para que eleaboren un correctamente e vanse transmitir valores vinculados coas proezas realizadas por heroes e heroínas, grandes referentes para o noso alumnado. Ao mesmo tempo, vaise dar prioridade a destacar, desde un enfoque mutidisciplinar, a riqueza que posúe a literatura para vinculala con ámbitos da nosa vida cotiá: lecer e naturez	8	11			X
12	De donde eres?	Esta última unidade do curso, terá como eixe principal a diversidade cultural. O alumnado, ademais de participar en debates ou practicar a ortografía, vai desenvolver un pensamento ético , tendo como base o respecto e a empatía por outras culturas.	8	11			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Coidamos os mares?	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.7 - Elaborar textos escritos e multimodais coherentes, en distintos soportes, integrando recursos gráficos ou paratextuais que faciliten a comprensión do sentido global e da información relevante.	Elabora textos escritos coherentes en distintos soportes ,que integren recursos gráficos que faciliten a comprensión global e información relevante	PE	41
CA3.9 - Acadar as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua escrita.	Acada destrezas e competencias lingüísticas a través da lingua escrita.		
CA5.7 - Producir, de maneira progresivamente autónoma, textos sinxelos individuais ou colectivos con intención literaria, reelaborando con creatividade os modelos dados, en distintos soportes e complementándoos con outras linguaxes artísticas.	É consciente da vertente literaria dos textos e descubre os elementos propios desa calidade, intentando aplicalo nas súa propias producións.		
CA6.4 - Revisar e mellorar os textos propios e alleos e emendar algúns problemas de comprensión lectora, de maneira progresivamente autónoma, a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e usando a terminoloxía básica adecuada.	Reflexiona sobre os textos propios e alleos, mellorándoos e desenvolvendo o espírito crítico.		
CA6.6 - Aplicar os coñecementos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía, para favorecer unha comunicación máis eficaz.	Aplica os coñecementos sobre as categorías gramaticais e a ortografía que traballamos na aula.		
CA1.5 - Usar unha linguaxe respectuosa coas diferenzas persoais, culturais e coa perspectiva de xénero.	Emprega unha linguaxe respectuosa atendendo as diferenzas persoais, culturais e coa perspectiva de xénero.	TI	59
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo o tema, as ideas principais e as mensaxes explícitas e implícitas, valorando o seu contido e os elementos non verbais e formais básicos.	Comprende globalmente textos orais sinxelos e identifica o tema e as ideas principais.		
CA2.2 - Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar con atención, recoller datos, preguntar, repreguntar e un vocabulario adaptado ao nivel.	Utiliza a linguaxe oral con efectividade.		
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante, realizando inferencias a partir de estratexias básicas de comprensión antes, durante e despois da lectura de maneira acompañada e superando a interpretación literal.	Le textos escritos e identifica o seu sentido global e os datos fundamentais dos contidos.		
CA3.2 - Comprender distintos tipos de textos valorando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e como gozo persoal.	Interpreta de forma correcta distintos tipos de exposicións orais.		
CA4.1 - Desenvolver un proceso de investigación individual, sobre algún tema de interese, realizado de maneira autónoma que implique a localización, selección e contraste de información de distintas fontes, incluídas as dixitais, mediante a adaptación creativa de modelos dados.	Selecciona e contrasta información de diferentes fontes, citándoas de forma adecuada.		
CA4.4 - Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable no uso das tecnoloxías dixitais da información e comunicación para a procura e tratamento da información de modo eficiente e responsable.	Adopta hábitos saudables coas tecnoloxías dixitais de forma segura e responsable.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA5.3 - Valorar os textos literarios en calquera lingua e a literatura en xeral como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal, utilizando a lectura como fonte de lecer e información.	Valora os textos literarios como vehículo de comunicación e disfrute persoal-		
CA5.6 - escoitar e ler textos literarios adecuados á súa idade, que recollan diversidade de autores e autoras, relacionándoos en función dos temas e de aspectos elementais de cada xénero literario, e interpretándoos e relacionándoos con outras manifestacións artísticas ou culturais de maneira acompañada.	Amosa interese pola lectura e textos literarios de diferentes autores e temas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas e coa perspectiva de xénero.   - Contexto   - Incidencia entre os compoñentes do feito comunicativo (situación, participantes, propósito comunicativo) na comunicación oral.   - Xéneros discursivos   - Elementos básicos de contido en textos orais (tema, fórmulas fixas, léxico, inferencias de información).   - Estratexias para a coherencia, cohesión e adecuación na produción e reprodución oral de textos.   - Procesos: interacción oral   - Participación activa en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso coherente, ordenado e lóxico, e mobilizando a empatía na escoita e na expresión para transmitir necesidades, vivencias e emocións propias e alleas.   - Procesos: comprensión oral   - Estratexias de identificación e interpretación do sentido global, da información relevante e da integración da información explícita de textos sociais orais e multimodais.   - Procesos: produción oral.   - Produción e reprodución de textos orais de diversa tipoloxía segundo o seu formato e intención comunicativa, adecuados ao nivel e que estimulen o seu interese.   - Contexto   - Incidencia entre os compoñentes do feito comunicativo (situación, participantes, propósito comunicativo, canle, rexistro) na comunicación escrita.   - Xéneros discursivos   - Estratexias elementais para a coherencia, cohesión e adecuación dos textos escritos.   - Estratexias básicas para o coñecemento da estrutura da lingua, a gramática, o vocabulario, así como as regras de ortografía que favorecen unha comunicación máis eficaz.   - Procesos: comprensión lectora   - Lectura compartida e expresiva con entoación e ritmo progresivamente fluídos.

Contidos

- Valoración da lectura como medio para ampliar o vocabulario e consolidar a ortografía correcta.
- Uso da biblioteca para a lectura dos libros propostos, na procura de información e utilización desta como fonte de información e lecer.
- Procesos: produción escrita
- Elaboración de textos, con presentación coidada e con intención comunicativa e creatividade.
- Aplicación progresiva das normas ortográficas básicas e cohesión do texto na produción e corrección: mantemento do tempo verbal, puntuación, concordancia básica e acentuación.
- Valoración da propia produción escrita e da produción escrita dos compañeiros e compañeiras.
- Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.
- Estratexias para a procura de información en fontes documentais e dixitais no contorno familiar e social.
- Síntese e reelaboración de coñecementos con apoio de modelos.
- Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación de modo eficiente e responsable para elaborar e presentar as súas producións, adoptando hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable.
- Lectura progresivamente autónoma e comentada de obras ou fragmentos variados e diversos da literatura adecuados á súa idade e organizados en itinerarios lectores.
- Valoración dos textos literarios e da literatura en calquera lingua como vehículo de comunicación, como fonte de coñecemento da contorna, doutros mundos, tempos e culturas e como recurso de gozo persoal.
- Análise acompañada da relación entre os elementos básicos da obra literaria (tema, protagonista, personaxes, trama, escenario) e a construción progresivamente autónoma do sentido da obra.
- Creación de textos literarios de maneira libre e a partir da apropiación e explotación dos modelos dados.
- Estratexias para a construción guiada de conclusións propias sobre o sistema lingüístico a través de observación, transformación de enunciados (substitución, inserción, supresión, cambio de orde, manipulación), formulación e comprobación de hipóteses.
- Estratexias para o establecemento de xeneralizacións sobre aspectos lingüísticos elementais, prestando especial atención ao valor expresivo dos determinantes e ás relacións fundamentais entre os esquemas semántico e sintáctico da oración simple, a partir de metalinguaxe específica elemental.
- Mecanismos léxicos básicos para adquisición de vocabulario a través da formación de palabras e enunciados.
- Estratexias de observación e formulación de xeneralizacións sobre a acentuación.
- Recoñecemento das distintas clases de palabras e características do seu uso en situacións concretas de comunicación (substantivo, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes e artigos) e utilización das regras ortográficas e de puntuación.

UD	Título da UD	Duración
2	Para que imos á escola?	12

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.6 - Producir textos escritos e multimodais coherentes e sinxelos, en distintos soportes, a partir do modelo discursivo que mellor responda a cada situación comunicativa, progresando na aplicación das normas gramaticais e ortográficas básicas ao servizo da cohesión textual e mobilizando estratexias sinxelas, individuais ou grupais, de planificación, textualización, revisión e edición.	Produce textos escritos coherentes e sinxelos, aplicando as normas gramaticais e ortográficas básicas, sen esquecer a súa revisión final.	PE	25
CA4.2 - Compartir os resultados dun proceso de investigación sinxelo, individual ou grupal sobre algún tema de interese persoal ou ecosocial, realizado de maneira acompañada, que implique a localización, selección e contraste de información de distintas fontes incluídas as dixitais.	Comparte os resultados do proceso de investigación sinxelo, individual ou grupal, sobre un tema de interese.		
CA1.4 - Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios, recoñecendo os abusos de poder a través da palabra identificados mediante a reflexión grupal guiada sobre distintos aspectos, verbais e non verbais, que rexen a comunicación.	Rexeita os usos lingüísticos discriminatorios verbais e non verbais mediante a reflexión grupal guiada.		
CA2.5 - Expresarse oralmente con coherencia para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións, cun vocabulario axeitado ao seu nivel a partir das experiencias e interaccións orais próximas.	Emprega un vocabulario axeitado ao seu nivel para expresarse oralmente.		
CA2.6 - Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias doutras persoas.	Valora os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe.		
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante, realizando inferencias a partir de estratexias básicas de comprensión antes, durante e despois da lectura de maneira acompañada e superando a interpretación literal.	Le de forma silenciosa e en voz alta textos escritos multimodais, identificando o sentido global e a información relevante.	TI	75
CA3.3 - Utilizar estratexias para a comprensión lectora de textos de diversa tipoloxía, identificando palabras clave e anticipando hipóteses.	Utiliza estratexias para a comprensión lectora, identificando as palabras clave.		
CA4.1 - Desenvolver un proceso de investigación individual, sobre algún tema de interese, realizado de maneira autónoma que implique a localización, selección e contraste de información de distintas fontes, incluídas as dixitais, mediante a adaptación creativa de modelos dados.	Investiga de maneira autónoma sobre algún tema de interese persoal e social, localizando información, seleccionándoa e contrastándoa en distintas fontes.		
CA5.1 - Ler de maneira autónoma textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses, facendo valoracións persoais das obras literarias de forma guiada para fomentar o gusto pola lectura e avanzar na construción da súa identidade lectora.	Le de maneira autónoma textos de diversos autores, facendo valoración persoais de forma guiada.		
CA5.8 - Recoñecer e interpretar recursos básicos da linguaxe literaria e diferenza das principais convencións formais dos xéneros.	Recoñece e interpreta algúns recursos básicos da linguaxe literaria.		
CA6.7 - Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	Amplía o seu vocabulario a través dos textos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Valoración da diversidade de linguas na nosa contorna e na nosa comunidade autónoma.   - Estratexias de recoñecemento de abusos de poder e prácticas discriminatorias pola linguaxe, a través da reflexión grupal.   - Xéneros discursivos   - Utilización dun vocabulario adaptado ao nivel sobre diferentes temáticas para unha mellor comunicación oral en distintas situacións.   - Procesos: interacción oral   - Procesos: comprensión oral   - Utilización dos medios de comunicación social textuais e multimodais como forma de aprendizaxe a través da lingua: prensa, radio, Internet...   - Procesos: produción oral.   - Elaboración de textos orais axeitados ao nivel, con utilización correcta dos elementos da prosodia e non verbais, empregando unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.   - Contexto   - Xéneros discursivos   - Elementos básicos de contido en textos escritos (tema, fórmulas fixas, léxico, inferencias de información) e forma (estrutura, formato, título, imaxes, tipografía).   - Estratexias básicas para o coñecemento da estrutura da lingua, a gramática, o vocabulario, así como as regras de ortografía que favorecen unha comunicación máis eficaz.   - Procesos: comprensión lectora   - Estratexias de identificación e valoración do sentido global do texto, de integración da información explícita e de realización de inferencias para superar o sentido literal de textos en fontes documentais diversas en procesos de comprensión de textos escritos.   - Elementos gráficos, textuais e paratextuais progresivamente complexos que favorecen a comprensión antes, durante e despois da experiencia lectora.   - Procesos: produción escrita   - Estratexias elementais, individuais ou grupais, de planificación, redacción, revisión e edición de textos escritos e multimodais de relativa complexidade, con distintos propósitos comunicativos.   - Produción de textos escritos e multimodais coherentes, en soporte físico ou dixital, con cohesión e adecuación textual mediante a selección, en cada situación comunicativa, do modelo discursivo que corresponda, usando as normas ortográficas axeitadas ao seu nivel e perfeccionándose na mobilización de estratexias sinxelas individuais ou grupais de planificación, redacción, revisión e autocorrección.   - Estratexias de comparación, clasificación e valoración crítica da información.   - Estratexias de elaboración de contidos a partir de información obtida noutros textos, coas convencións formais básicas.   - Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación de modo eficiente e responsable para elaborar e presentar as súas producións, adoptando hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable.   - Lectura expresiva, dramatización ou interpretación de fragmentos atendendo aos procesos de comprensión e ao nivel de desenvolvemento.   - Estratexias de revisión e modificación de textos para mellorar a súa comprensión a través do uso de recursos

Contidos
- lingüísticos apropiados.

UD	Título da UD	Duración
3	Non é xusto!	12

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Detectar, de xeito guiado, con autonomía crecente e en contextos próximos, prexuízos e estereotipos lingüísticos frecuentes, ofrecendo alternativas e valorando a pluralidade lingüística do mundo como unha fonte de riqueza cultural.	Vaora a pluralidade lingüística do mundo como fonte de riqueza cultural.	PE	50
CA3.7 - Elaborar textos escritos e multimodais coherentes, en distintos soportes, integrando recursos gráficos ou paratextuais que faciliten a comprensión do sentido global e da información relevante.	Elabora textos escritos multimodais coherentes, en distintos soportes, engadindo recursos gráficos que faciliten a comprensión global e información relevante.		
CA6.2 - Producir textos escritos e multimodais coherentes de relativa complexidade, en distintos soportes, seleccionando o modelo discursivo que mellor responda a cada situación comunicativa, progresando no uso das normas gramaticais e ortográficas básicas e mobilizando, de maneira puntualmente acompañada, estratexias sinxelas, individuais ou grupais, de planificación, redacción, revisión e edición.	Produce textos escritos, organizando ideas, respectando as normas gramaticais e escribindo coa ortografía correcta, axeitada ao seu nivel.		
CA2.7 - Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios e os abusos de poder a través da palabra identificados mediante a reflexión grupal acompañada sobre distintos aspectos, verbais e non verbais, que rexen a comunicación, tendo en conta unha perspectiva de xénero.	Rexeita os usos discriminatorios da comunicación oral, tendo en conta a perspectiva de xénero.	TI	50
CA3.2 - Comprender distintos tipos de textos valorando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e como gozo persoal.	Comprende diferentes tipos de textos valorando a lectura como fonte de lecer e adquisición de vocabulario.		
CA4.3 - Utilizar a biblioteca de aula e centro para localizar lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas do seu funcionamento.	Emprega a biblioteca de aula e centro para escoller lecturas da súa interese e coñece as normas básicas do seu funcionamento.		
CA5.5 - Incorporar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar.	Incorpora a lectura expresiva, comprensión e interpretación dos textos líricos e narrativo na práctica escolar.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- A diversidade etnocultural e lingüística como riqueza e ferramenta de reflexión interlingüística.

Contidos

- Xéneros discursivos
- Estratexias para a coherencia, cohesión e adecuación na produción e reprodución oral de textos.
- Procesos: interacción oral
- Estratexias de escoita activa e asertiva para a resolución dialogada de conflitos, utilizando unha linguaxe oral non discriminatoria, con propostas propias e tendo en conta a perspectiva de xénero.
- Procesos: comprensión oral
- Audición, dramatización e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese e gustos.
- Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e á súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos), desenvolvendo unha valoración crítica e detectando usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal.
- Procesos: produción escrita
- Elaboración de textos, con presentación coidada e con intención comunicativa e creatividade.
- Utilización progresivamente autónoma da biblioteca e dos recursos dixitais da aula ou do centro.
- Valoración dos textos literarios e da literatura en calquera lingua como vehículo de comunicación, como fonte de coñecemento da contorna, doutros mundos, tempos e culturas e como recurso de gozo persoal.
- Recoñecemento e elaboración guiada de textos literarios en prosa ou en verso (contos, lendas, poemas, adiviñas, cancións e teatro), valorando o sentido estético e a creatividade. Distinción entre os diferentes subxéneros. Coñecemento de lendas galegas, españolas e doutros países.
- Estratexias de observación e formulación de xeneralizacións sobre a acentuación.
- Procedementos elementais de adquisición e enriquecemento de vocabulario a través dos textos.

UD	Título da UD	Duración
4	Respectamos os animais?	12

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Analizar, de maneira progresivamente autónoma, o contido e aspectos formais e non formais elementais de textos escritos e multimodais, valorando o seu contido, estrutura, calidade, fiabilidade e idoneidade en función do propósito de lectura.	Analiza textos sinxelos e valora o seu contido, a fiabilidade e a ideonidade para o propósito da lectura.	PE	40
CA3.6 - Producir textos escritos e multimodais coherentes e sinxelos, en distintos soportes, a partir do modelo discursivo que mellor responda a cada situación comunicativa, progresando na aplicación das normas gramaticais e ortográficas básicas ao servizo da cohesión textual e mobilizando estratexias sinxelas, individuais ou grupais, de planificación, textualización, revisión e edición.	Produce textos escritos coherentes e sinxelos en diferentes soportes progresando nas normas gramaticais e ortográficas taraballadas, sen esquecer a revisión final.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA6.3 - Establecer xeneralizacións sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua de maneira acompañada, formulando hipóteses e buscando contraexemplos, a partir da observación, comparación e transformación de palabras, enunciados e textos, nun proceso de produción ou comprensión de textos en contextos significativos.	Enuncia normas básicas para o uso correcto da linguaxe na produción de textos.		
CA1.1 - Mostrar interese e respecto polas distintas linguas e variedades dialectais, incluídas as linguas de signos, identificando as características fundamentais das da súa contorna xeográfica, así como algúns trazos dos dialectos e linguas familiares do alumnado.	Amosa interese e respecto polas diferentes linguas, identificando as características fundamentais das de súa contorna.		
CA2.3 - Producir textos orais e multimodais de maneira autónoma, coherente e fluída, en contextos formais sinxelos e utilizando correctamente recursos verbais e non verbais básicos.	Utiliza recursos verbais para elaborar diversos textos orais e multimodais, de forma coherente.		
CA2.8 - Mobilizar, coa planificación e o acompañamento necesarios, estratexias básicas para a escoita activa, a comunicación asertiva e a deliberación argumentada, progresando na xestión dialogada de conflitos, propondo solucións creativas.	Emprega estratexias básicas na xestión dialogada de conflitos, propondo solucións.	TI	60
CA3.3 - Utilizar estratexias para a comprensión lectora de textos de diversa tipoloxía, identificando palabras clave e anticipando hipóteses.	Identifica as palabras claves dun texto para facilitar a súa comprensión.		
CA4.5 - Ler de maneira autónoma ou acompañada textos de diversas fontes, compartindo a experiencia da lectura, avanzando na construción da súa identidade lectora e participando en comunidades lectoras no ámbito escolar.	Le de maneira autónoma ou acompañada diferentes textos avanzando na construción da súa identidade lectora.		
CA5.2 - Compartir a experiencia de lectura, en soportes diversos, participando en comunidades lectoras do ámbito escolar e social.	Comparte a experiencia de lectura participando actividades propostas pola comunidade escolar.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Estratexias de identificación de prexuízos e estereotipos lingüísticos, ofrecendo alternativas para estes.   - Xéneros discursivos   - Procesos: interacción oral   - Participación activa en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso coherente, ordenado e lóxico, e mobilizando a empatía na escoita e na expresión para transmitir necesidades, vivencias e emocións propias e alleas.   - Procesos: comprensión oral   - Estratexias de identificación e interpretación do sentido global, da información relevante e da integración da información explícita de textos sociais orais e multimodais.   - Procesos: comprensión lectora   - Valoración da lectura como medio para ampliar o vocabulario e consolidar a ortografía correcta.

Contidos
- Procesos: produción escrita   - Aplicación progresiva das normas ortográficas básicas e cohesión do texto na produción e corrección: mantemento do tempo verbal, puntuación, concordancia básica e acentuación.   - Estratexias para compartir experiencias de lectura que perfilen a identidade lectora.   - Progreso na construción da identidade lectora. Estratexias para a expresión de gustos e intereses e para a valoración crítica elemental das obras de forma acompañada.   - Funcionamento da biblioteca da aula ou do centro como escenario de actividades literarias compartidas.   - Modalidades oracionais en relación coa intención comunicativa.   - Aproximación á lingua como sistema con distintos niveis: sons, letras, palabras, oracións e textos. Observación e comparación de unidades comunicativas básicas.

UD	Título da UD	Duración
5	Como é a túa localidade?	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Identificar as distintas linguas empregadas na súa contorna, valorando a diversidade cultural próxima.	Identifica as distintas linguas da contorna, valorando a diversidade cultural.	TI	100
CA2.4 - Participar en interaccións orais espontáneas ou reguladas, incorporando estratexias sinxelas de escoita activa, de cortesía lingüística e de cooperación conversacional.	Coopera nas interaccións orais, escoitando e intervindo de maneira correcta nas conversas e nas exposicións orais.		
CA3.5 - Adquirir a eficacia lectora mediante unha planificación sistemática de mellora e o gusto pola lectura.	Amosa eficacia lectora mediante unha planificación de mellora e gusto pola lectura.		
CA4.6 - Compartir oralmente a experiencia de lectura participando, de forma autónoma, en comunidades lectoras de ámbito escolar.	Participa de forma autónoma en actividades de lectura propostas pola comunidade escolar.		
CA5.4 - Utilizar, con certa autonomía, as bibliotecas da aula, do centro e as virtuais, como escenario de actividades literarias compartidas.	Utiliza ,con certa autonomía, a biblioteca escolar, `para levar a cabo actividades literarias compartidas..		
CA6.5 - Mellorar os textos propios e alleos na súa comprensión mediante o uso autónomo de dicionarios impresos ou dixitais.	Mellora a comprensión de textos propios e alleos co emprego de dicionarios.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Biografía lingüística persoal e mapa lingüístico da contorna xeográfica.   - Procesos: interacción oral   - Interacción oral adecuada en situacións de aula e en contextos formais pautados con respecto ás estratexias de cortesía lingüística.

Contidos
- Contexto   - Xéneros discursivos   - Intención comunicativa e claves da tipoloxía textual básica: narración, descrición, diálogo, exposición e argumentación breve.   - Procesos: produción escrita   - Valoración da propia produción escrita e da produción escrita dos compañeiros e compañeiras.   - Estratexias de elaboración de contidos a partir de información obtida noutros textos, coas convencións formais básicas.   - Interpretación, progresivamente autónoma e compartida dos textos literarios a través de conversacións literarias, participando en comunidades lectoras de ámbito escolar e social.   - Identificación de recursos literarios básicos.   - Mecanismos de coherencia e cohesión elementais, con especial atención ás substitucións pronominais como mecanismo gramatical de referencia interna e á correlación temporal establecida mediante os distintos tempos verbais.

UD	Título da UD	Duración
6	Que deporte fas?	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.3 - Utilizar estratexias para a comprensión lectora de textos de diversa tipoloxía, identificando palabras clave e anticipando hipóteses.	Identifica as palabras clave dos textos para facilitar a comprensión lectora.	PE	30
CA4.1 - Desenvolver un proceso de investigación individual, sobre algún tema de interese, realizado de maneira autónoma que implique a localización, selección e contraste de información de distintas fontes, incluídas as dixitais, mediante a adaptación creativa de modelos dados.	Selecciona e contrasta información de diferentes fontes, citándoas de forma axeitada.		
CA6.2 - Producir textos escritos e multimodais coherentes de relativa complexidade, en distintos soportes, seleccionando o modelo discursivo que mellor responda a cada situación comunicativa, progresando no uso das normas gramaticais e ortográficas básicas e mobilizando, de maneira puntualmente acompañada, estratexias sinxelas, individuais ou grupais, de planificación, redacción, revisión e edición.	Produce textos escritos multimodais seleccionando o método discursivo, empregando as normas gramaticais e ortográficas traballadas, sen esquecer a revisión final.		
CA6.6 - Aplicar os coñecementos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía, para favorecer unha comunicación máis eficaz.	Aplica as regras gramaticais e ortográficas para mellorar a comunicación.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios, recoñecendo os abusos de poder a través da palabra identificados mediante a reflexión grupal guiada sobre distintos aspectos, verbais e non verbais, que rexen a comunicación.	Rexeita usos lingüísticos discriminatorios mediante a reflexión grupal.		
CA2.5 - Expresarse oralmente con coherencia para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións, cun vocabulario axeitado ao seu nivel a partir das experiencias e interaccións orais próximas.	Exprésase oralmente con coherencia e vocabulario axeitado ao nivel para comunicar experiencias.		
CA2.6 - Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias doutras persoas.	Valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe e acceso á información..		
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante, realizando inferencias a partir de estratexias básicas de comprensión antes, durante e despois da lectura de maneira acompañada e superando a interpretación literal.	Le textos escritos e identifica o seu sentido global e os datos fundamentais contidos neles.		
CA3.8 - Utilizar, con certa autonomía, as bibliotecas da aula, do centro e as virtuais, comprendendo a súa organización e colaborando no seu coidado. Interesarse por manter e ampliar unha biblioteca propia, tanto física como virtual.	Utiliza a biblioteca do centro, comprendendo a súa organización e colabora no seu coidado.	TI	70
CA3.10 - Construír, a través da linguaxe, un pensamento crítico para evitar discriminacións e prexuízos.	Amosa, a través da linguaxe, un pensamento crítico evitando discriminacións e prexuízos.		
CA3.11 - Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios e identificar os abusos de poder a través da palabra a partir da reflexión individual e grupal sobre os aspectos básicos, verbais e non verbais, da comunicación, tendo en conta unha perspectiva de xénero.	Rexeita os usos lingüísticos discriminatorios tendo en conta a perspectiva de xénero		
CA5.3 - Valorar os textos literarios en calquera lingua e a literatura en xeral como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal, utilizando a lectura como fonte de lecer e información.	Valora os diferente textos literarios como fonte de lecer e información.		
CA6.1 - Comparar aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada.	Compara os aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Valoración da diversidade de linguas na nosa contorna e na nosa comunidade autónoma.   - Procesos: interacción oral   - Estratexias para a utilización da linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar, expoñer ideas.

Contidos
- Procesos: comprensión oral   - Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.   - Contexto   - Procesos: comprensión lectora   - Uso das bibliotecas de aula, do centro e as virtuais, mostrando coñecementos básicos da súa organización (catalogación, funcionamento) e participación en actividades de corte literario. Interese por manter a biblioteca propia e persoal, ampliando os seus fondos físicos e virtuais.   - Estratexias para detectar usos discriminatorios da linguaxe verbal e icónica en textos escritos.   - Procesos: produción escrita   - Elementos gráficos e paratextuais sinxelos que faciliten a organización e claridade do texto.   - Estratexias para a procura de información en fontes documentais e dixitais no contorno familiar e social.   - Relación entre as obras lidas e outras manifestacións artísticas e culturais.   - Recoñecemento das distintas clases de palabras e características do seu uso en situacións concretas de comunicación (substantivo, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes e artigos) e utilización das regras ortográficas e de puntuación.

UD	Título da UD	Duración
7	Gústache a música?	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo o tema, as ideas principais e as mensaxes explícitas e implícitas, valorando o seu contido e os elementos non verbais e formais básicos.	Comprende globalmente textos orais sinxelos e identifica o tema e ideas principais.	PE	35
CA3.9 - Acadar as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua escrita.	Acada destrezas e competencias lingüísticas co uso da expresión escrita.		
CA1.5 - Usar unha linguaxe respectuosa coas diferenzas persoais, culturais e coa perspectiva de xénero.	Emprega unha linguaxe respectuosa, tendo en conta a perspectiva de xénero.	TI	65
CA4.4 - Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable no uso das tecnoloxías dixitais da información e comunicación para a procura e tratamento da información de modo eficiente e responsable.	Emprega hábitos saudables no uso das tecnoloxías dixitais.		
CA5.1 - Ler de maneira autónoma textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses, facendo valoracións persoais das obras literarias de forma guiada para fomentar o gusto pola lectura e avanzar na construción da súa identidade lectora.	Le de forma autónoma textos de diferentes autores, facendo valoracións persoais de forma guiada, co fin de avanzar na construción da súa identidade lectora.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA5.9 - Coñecer os diferentes tipos de textos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns e adiviñas.	Coñece diferentes textos da tradición oral.		
CA6.2 - Producir textos escritos e multimodais coherentes de relativa complexidade, en distintos soportes, seleccionando o modelo discursivo que mellor responda a cada situación comunicativa, progresando no uso das normas gramaticais e ortográficas básicas e mobilizando, de maneira puntualmente acompañada, estratexias sinxelas, individuais ou grupais, de planificación, redacción, revisión e edición.	Produce textos escritos, organizando as ideas, respectando as normas gramaticais e escribindo coa ortografía correcta axeitada ao seu nivel.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas e coa perspectiva de xénero.   - Xéneros discursivos   - Estratexias para a adquisición de destrezas sobre xéneros discursivos propios do ámbito persoal, social e educativo. Contido e forma. Redes sociais e os seus riscos.   - Procesos: produción oral.   - Construción, e comunicación e valoración crítica de coñecemento mediante a produción relativamente autónoma de textos orais e multimodais.   - Xéneros discursivos   - Estratexias para a adquisición de destrezas sobre xéneros discursivos propios do ámbito persoal, social e educativo. Contido e forma. Redes sociais e os seus riscos.   - Estratexias elementais para a coherencia, cohesión e adecuación dos textos escritos.   - Procesos: comprensión lectora   - Estratexias de coñecemento progresivamente autónomo de recursos lingüísticos diversos, tanto en papel como dixitais, para mellorar a comprensión de textos.   - Procesos: produción escrita   - Uso de fontes documentais diversas, tanto en papel como dixitais, para mellorar a expresión escrita.   - Identificación e valoración crítica, de forma autónoma, das mensaxes e da información recollidas e transmitidas de distintas fontes e de distintos tipos de texto.   - Lectura expresiva, dramatización ou interpretación de fragmentos atendendo aos procesos de comprensión e ao nivel de desenvolvemento.   - Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados.   - Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas do seu ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada e progresar na súa aprendizaxe.   - Estratexias de revisión e modificación de textos para mellorar a súa comprensión a través do uso de recursos lingüísticos apropiados.

UD	Título da UD	Duración
8	Protexemos a natureza?	12

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Analizar, de maneira progresivamente autónoma, o contido e aspectos formais e non formais elementais de textos escritos e multimodais, valorando o seu contido, estrutura, calidade, fiabilidade e idoneidade en función do propósito de lectura.	Analiza textos sinxelos e valora o seu contido, a fiabilidade e a idoneidade para o propósito da lectura.	PE	30
CA6.3 - Establecer xeneralizacións sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua de maneira acompañada, formulando hipóteses e buscando contraexemplos, a partir da observación, comparación e transformación de palabras, enunciados e textos, nun proceso de produción ou comprensión de textos en contextos significativos.	Enunciar normas básicas sinxelas para o uso correcto da linguaxe na produción de textos.		
CA1.1 - Mostrar interese e respecto polas distintas linguas e variedades dialectais, incluídas as linguas de signos, identificando as características fundamentais das da súa contorna xeográfica, así como algúns trazos dos dialectos e linguas familiares do alumnado.	Amosa interese e respecto polas diferentes variedades dialectais.	TI	70
CA2.2 - Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar con atención, recoller datos, preguntar, repreguntar e un vocabulario adaptado ao nivel.	Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral.		
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante, realizando inferencias a partir de estratexias básicas de comprensión antes, durante e despois da lectura de maneira acompañada e superando a interpretación literal.	Le textos escritos e identifica o seu sentido global e os datos fundamentais contidos neles.		
CA4.2 - Compartir os resultados dun proceso de investigación sinxelo, individual ou grupal sobre algún tema de interese persoal ou ecosocial, realizado de maneira acompañada, que implique a localización, selección e contraste de información de distintas fontes incluídas as dixitais.	Comparte os resultados dun proceso de investigación sinxelo, individual ou grupal, de forma guiada.		
CA5.6 - Escoitar e ler textos literarios adecuados á súa idade, que recollan diversidade de autores e autoras, relacionándoos en función dos temas e de aspectos elementais de cada xénero literario, e interpretándoos e relacionándoos con outras manifestacións artísticas ou culturais de maneira acompañada.	Amosar interese pola lectura e os textos literarios de diferentes autores e de distintos temas.		
CA6.4 - Revisar e mellorar os textos propios e alleos e emendar algúns problemas de comprensión lectora, de maneira progresivamente autónoma, a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e usando a terminoloxía básica adecuada.	Reflexiona sobre os textos propios e e alleos, mellorándoos e desenvolvendo o espírito crítico.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Valoración da diversidade de linguas na nosa contorna e na nosa comunidade autónoma.   - Xéneros discursivos   - Utilización dun vocabulario adaptado ao nivel sobre diferentes temáticas para unha mellor comunicación oral en distintas situacións.   - Procesos: comprensión oral   - Procesos: produción oral.   - Elaboración de textos orais axeitados ao nivel, con utilización correcta dos elementos da prosodia e non verbais, empregando unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.   - Xéneros discursivos   - Construción do pensamento crítico a través da lingua para evitar a discriminación.   - Procesos: comprensión lectora   - Estratexias de identificación e valoración do sentido global do texto, de integración da información explícita e de realización de inferencias para superar o sentido literal de textos en fontes documentais diversas en procesos de comprensión de textos escritos.   - Procesos: produción escrita   - Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.   - Estratexias de comparación, clasificación e valoración crítica da información.   - Comunicación creativa do coñecemento, con recoñecemento da autoría e respecto pola propiedade intelectual.   - Análise acompañada da relación entre os elementos básicos da obra literaria (tema, protagonista, personaxes, trama, escenario) e a construción progresivamente autónoma do sentido da obra.   - Estratexias de revisión e modificación de textos para mellorar a súa comprensión a través do uso de recursos lingüísticos apropiados.   - Os signos de puntuación como mecanismos para organizar o texto escrito e para expresar a intención comunicativa.

UD	Título da UD	Duración
9	Que queres ser?	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.3 - Utilizar estratexias para a comprensión lectora de textos de diversa tipoloxía, identificando palabras clave e anticipando hipóteses.	Valora e comprende o significado de textos adaptados á súa idade.	PE	40
CA3.7 - Elaborar textos escritos e multimodais coherentes, en distintos soportes, integrando recursos gráficos ou paratextuais que faciliten a comprensión do sentido global e da información relevante.	Produce textos escritos coherentes, en diferentes soportes.		
CA1.2 - Detectar, de xeito guiado, con autonomía crecente e en contextos próximos, prexuízos e estereotipos lingüísticos frecuentes, ofrecendo alternativas e valorando a pluralidade lingüística do mundo como unha fonte de riqueza cultural.	Observa na súa contorna e recoñecer na linguaxe algúns usos inadecuados e tentar evitar algúns prexuízos.	TI	60
CA2.3 - Producir textos orais e multimodais de maneira autónoma, coherente e fluída, en contextos formais sinxelos e utilizando correctamente recursos verbais e non verbais básicos.	Produce textos orais e multimodais de maneira autónoma, coherente e fluída, utilizando recursos verbais e non verbais básicos.		
CA3.2 - Comprender distintos tipos de textos valorando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e como gozo persoal.	Comprende distintos tipos extos valorando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e como gozo persoal.		
CA4.5 - Ler de maneira autónoma ou acompañada textos de diversas fontes, compartindo a experiencia da lectura, avanzando na construción da súa identidade lectora e participando en comunidades lectoras no ámbito escolar.	Le de maneira autónoma ou acompañada textos de diversas fontes, avanzando na súa identidade lectora e participando en comunidades lectoras do ámbito escolar.		
CA5.8 - Recoñecer e interpretar recursos básicos da linguaxe literaria e diferenza das principais convencións formais dos xéneros.	Recoñece e interpreta recursos básicoa da linguaxe literaria, diferenciando os xéneros.		
CA6.6 - Aplicar os coñecementos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía, para favorecer unha comunicación máis eficaz.	Aplica os coñecementos sobre as categorías gramaticais e regras de ortografía.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- A diversidade etnocultural e lingüística como riqueza e ferramenta de reflexión interlingüística.   - Contexto   - Xéneros discursivos   - Elementos básicos de contido en textos orais (tema, fórmulas fixas, léxico, inferencias de información).   - Procesos: produción oral.   - Produción e reprodución de textos orais de diversa tipoloxía segundo o seu formato e intención comunicativa, adecuados ao nivel e que estimulen o seu interese.   - Procesos: comprensión lectora   - Elementos gráficos, textuais e paratextuais progresivamente complexos que favorecen a comprensión antes, durante e despois da experiencia lectora.   - Comprensión global e específica de distintos tipos de texto atendendo a forma da mensaxe (descritivos, narrativos,

Contidos

- dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos), desenvolvendo unha valoración crítica destes.
- Participación activa en comunidades lectoras a través da biblioteca escolar.
- Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados.
- Mecanismos de coherencia e cohesión elementais, con especial atención ás substitucións pronominais como mecanismo gramatical de referencia interna e á correlación temporal establecida mediante os distintos tempos verbais.
- Estratexias elementais para o uso progresivamente autónomo de dicionarios, en distintos soportes.

UD	Título da UD	Duración
10	Que comemos?	11

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.6 - Producir textos escritos e multimodais coherentes e sinxelos, en distintos soportes, a partir do modelo discursivo que mellor responda a cada situación comunicativa, progresando na aplicación das normas gramaticais e ortográficas básicas ao servizo da cohesión textual e mobilizando estratexias sinxelas, individuais ou grupais, de planificación, textualización, revisión e edición.	Produce textos escritos multimodais coherentes e sinxelos adecuados á situación comunicativa, aplicando as normas ortográficas e gramaticais traballadas, sen esquecer a revisión final.	PE	30
CA1.5 - Usar unha linguaxe respectuosa coas diferenzas persoais, culturais e coa perspectiva de xénero.	Emprega unha linguaxe respectuosa, tendo en conta a perspectiva de xénero.	TI	70
CA2.4 - Participar en interaccións orais espontáneas ou reguladas, incorporando estratexias sinxelas de escoita activa, de cortesía lingüística e de cooperación conversacional.	Analiza textos sinxelos e valora o seu contido, a fiabilidade e a idoneidade para o propósito da lectura.		
CA4.1 - Desenvolver un proceso de investigación individual, sobre algún tema de interese, realizado de maneira autónoma que implique a localización, selección e contraste de información de distintas fontes, incluídas as dixitais, mediante a adaptación creativa de modelos dados.	Selecciona e contrasta información de diferentes fontes, citándoas de forma axeitada.		
CA5.3 - Valorar os textos literarios en calquera lingua e a literatura en xeral como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal, utilizando a lectura como fonte de lecer e información.	Valora a lectura de textos literarios como vehículo de comunicación e goce persoal.		
CA6.1 - Comparar aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada.	Compara aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Estratexias de recoñecemento de abusos de poder e prácticas discriminatorias pola linguaxe, a través da reflexión grupal.   - Xéneros discursivos   - Estratexias para a coherencia, cohesión e adecuación na produción e reprodución oral de textos.   - Xéneros discursivos   - Estratexias básicas para o coñecemento da estrutura da lingua, a gramática, o vocabulario, así como as regras de ortografía que favorecen unha comunicación máis eficaz.   - Estratexias para a procura de información en fontes documentais e dixitais no contorno familiar e social.   - Progreso na construción da identidade lectora. Estratexias para a expresión de gustos e intereses e para a valoración crítica elemental das obras de forma acompañada.   - Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas do seu ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada e progresar na súa aprendizaxe.

UD	Título da UD	Duración
11	Que valente!	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA6.3 - Establecer xeneralizacións sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua de maneira acompañada, formulando hipóteses e buscando contraexemplos, a partir da observación, comparación e transformación de palabras, enunciados e textos, nun proceso de produción ou comprensión de textos en contextos significativos.	Enuncia normas básicas sinxelas para o emprego correcto da linguaxe na produción de textos.	PE	20
CA1.3 - Identificar as distintas linguas empregadas na súa contorna, valorando a diversidade cultural próxima.	Identifica e valora as linguas da súa contorna	TI	80
CA2.7 - Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios e os abusos de poder a través da palabra identificados mediante a reflexión grupal acompañada sobre distintos aspectos, verbais e non verbais, que rexen a comunicación, tendo en conta unha perspectiva de xénero.	Rexeita usos lingüísticos discriminatorios, mediante a reflexión grupal, tendo en conta unha perspectiva de xénero.		
CA3.5 - Adquirir a eficacia lectora mediante unha planificación sistemática de mellora e o gusto pola lectura.	Acada eficacia lectora a través dunha planificación de mellora e gusto pola lectura.		
CA4.3 - Utilizar a biblioteca de aula e centro para localizar lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas do seu funcionamento.	Utiliza a biblioteca como fonte de pracer , aplicando as normas básicas do seu funcionamento.		
CA5.5 - Incorporar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar.	Incorpora a lectura de expresiva , a comprensión e interpretación de textos narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Estratexias de identificación de prexuízos e estereotipos lingüísticos, ofrecendo alternativas para estes.   - Procesos: interacción oral   - Estratexias de escoita activa e asertiva para a resolución dialogada de conflitos, utilizando unha linguaxe oral non discriminatoria, con propostas propias e tendo en conta a perspectiva de xénero.   - Procesos: comprensión lectora   - Valoración da lectura como medio para ampliar o vocabulario e consolidar a ortografía correcta.   - Procesos: produción escrita   - Estratexias elementais, individuais ou grupais, de planificación, redacción, revisión e edición de textos escritos e multimodais de relativa complexidade, con distintos propósitos comunicativos.   - Utilización progresivamente autónoma da biblioteca e dos recursos dixitais da aula ou do centro.   - Valoración dos textos literarios e da literatura en calquera lingua como vehículo de comunicación, como fonte de coñecemento da contorna, doutros mundos, tempos e culturas e como recurso de gozo persoal.   - Estratexias de observación e formulación de xeneralizacións sobre a acentuación.

UD	Título da UD	Duración
12	De donde eres?	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Analizar, de maneira progresivamente autónoma, o contido e aspectos formais e non formais elementais de textos escritos e multimodais, valorando o seu contido, estrutura, calidade, fiabilidade e idoneidade en función do propósito de lectura.	Analiza textos sinxelos e valora o seu contido, a fiabilidade e a idoneidade para o propósito da lectura.	PE	35
CA5.2 - Compartir a experiencia de lectura, en soportes diversos, participando en comunidades lectoras do ámbito escolar e social.	Participa en comunidades lectoras do ámbito escolar e social compartindo experiencia lectora.		
CA1.1 - Mostrar interese e respecto polas distintas linguas e variedades dialectais, incluídas as linguas de signos, identificando as características fundamentais das da súa contorna xeográfica, así como algúns trazos dos dialectos e linguas familiares do alumnado.	Amosa interese e respecto polas distintas linguas, identificando as características fundamentais da súa contorna.		
CA2.8 - Mobilizar, coa planificación e o acompañamento necesarios, estratexias básicas para a escoita activa, a comunicación asertiva e a deliberación argumentada, progresando na xestión dialogada de conflitos, propondo solucións creativas.	Xestiona os conflitos de forma dialogada.	TI	65

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.6 - Compartir oralmente a experiencia de lectura participando, de forma autónoma, en comunidades lectoras de ámbito escolar.	Comparte oralmente experiencias lectoras, de forma autónoma, na escola.		
CA6.5 - Mellorar os textos propios e alleos na súa comprensión mediante o uso autónomo de dicionarios impresos ou dixitais.	Mellora os textos propios e alleos mediante o emprego autónomo de dicionarios.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Biografía lingüística persoal e mapa lingüístico da contorna xeográfica.   - Procesos: interacción oral   - Interacción oral adecuada en situacións de aula e en contextos formais pautados con respecto ás estratexias de cortesía lingüística.   - Procesos: comprensión lectora   - Estratexias de coñecemento progresivamente autónomo de recursos lingüísticos diversos, tanto en papel como dixitais, para mellorar a comprensión de textos.   - Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación de modo eficiente e responsable para elaborar e presentar as súas producións, adoptando hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable.   - Lectura progresivamente autónoma e comentada de obras ou fragmentos variados e diversos da literatura adecuados á súa idade e organizados en itinerarios lectores.   - Estratexias para o establecemento de xeneralizacións sobre aspectos lingüísticos elementais, prestando especial atención ao valor expresivo dos determinantes e ás relacións fundamentais entre os esquemas semántico e sintáctico da oración simple, a partir de metalinguaxe específica elemental.   - Procedementos elementais de adquisición e enriquecemento de vocabulario a través dos textos.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Desde o punto de vista da metodoloxía, poñerase o foco nos seguintes aspectos:

I. Nunha educación integral orientada a formar persoas

- Indagadoras e analíticas
- Informadas e cultas
- Reflexivas e críticas
- Boas comunicadoras
- Colaboradoras e participativas
- Comprometidas e éticas
- Creativas
- Respectuosas e con mentalidade aberta.

II. No desenvolvemento sostible desde o punto de vista ambiental e social:

- Para educar cidadáns globais, persoas comprometidas consigo mesmas, cos demais e co planeta.
- Todos os elementos débense orientar a que o alumnado reflexione sobre os retos do século XXI e deben contribuír á construción dun mundo mellor.

III. Nun proxecto conectado coa realidade para promover a aprendizaxe competencial. Para iso, cada unidade didáctica organizarase ao redor dunha situación de aprendizaxe, unha experiencia de aprendizaxe (problema, tema, reto) motivadora, real e próxima ao alumnado. As unidades seguirán unha ruta didáctica en catro fases:

- Espertar a curiosidade do alumno e tomar conciencia da situación-problema.

- Aprendizaxe orientada cara aos contidos necesarios e o desenvolvemento das habilidades de pensamento.
- Aplicación do aprendido en tarefas complexas, con forte sentido competencial e actitudinal.
- Consolidación, valoración do aprendido e personalización.

IV. Na aprendizaxe personalizada mediante a flexibilización de adaptacións para que responda á diversidade de realidades educativas.

V. Na avaliación formativa para avaliar todas as fases do proceso educativo, cunha gran diversidade de instrumentos, incluíndo a participación do propio estudante.

VI. No ensino dixital para desenvolver a competencia dixital do alumnado e tamén como ferramenta de ensino e aprendizaxe.

VII. Nun enfoque multidisciplinar e, aínda que cada área ten sentido propio, empregaranse dinámicas interdisciplinares que contribúan a unha área de aprendizaxe profunda e que permitan interrelacionar saberes e fortalecer as aprendizaxes das áreas instrumentais.

VIII. Na expresión oral.

- Participación en debates respectando as normas do intercambio comunicativo.
- Preparación e presentación de exposicións orais.
- Expresión de sentimentos propios e dos demais.
- Expresión de opinións e emocións en debates grupais.
- Emprego de linguaxe inclusivo e non discriminatorio.
- Valoración literaria.
- Ampliación do vocabulario mediante diferentes estratexias.

IX. Na expresión escrita.

- Lectura e comprensión de textos de distinta tipoloxía.
- Elaboración de investigacións sobre diferentes temas.
- Automía e planificación, redacción e revisión das súas producións escritas.
- Reflexión sobre os textos, as súas tipoloxías e os seus contidos.
- Práctica sobre aspectos gramaticais da linguaxe e comprensión progresiva da súa importancia na comunicación escrita.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Aula virtual do centro.
Xogos interactivos.
Pantalla dixital da aula.
Libro dixital do alumno.
Material convencional do alumno.
Biblioteca do centro.
Blog do centro.
Odenadores da aula de informática.
Libros de lectura .

Os xogos interactivos usaranse como un recurso lúdico e motivador para afianzar os conceptos traballados na aula (Word Wall, Kahoot, Genially ...)

Os libros de lectura serán trimestrais ou semestrais e escollidos polo docente segundo unha temática concreta e de interese para o alumnado desta idade. O fin é reforzar a comprensión oral e a expresión escrita para aplicala en resumos.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación inicial realizarase nas primeiras sesións. Os recursos para levala a cabo aplicaranse en dúas vías:
Do grupo da clase:

- Intercambio de información entre equipos docentes sobre o grupo en xeral. Abordaranse todas as peculiaridades do grupo, as interaccións que se producen nel e as dinámicas que funcionaron ben ao longo do tempo. Tamén se incorporarán datos relativos a alumnos con necesidades educativas especiais ou dificultades de aprendizaxe.
- Formulación de dinámicas de grupo para detectar como se relaciona o alumnado entre si e co profesorado. Este punto realizarase mediante a observación directa.

De cada alumno en particular:

- Observación directa do seu traballo e da interacción cos outros.
- Entrevistas.
- Proba escrita.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	UD 9	UD 10
Peso UD/ Tipo Ins.	9	9	9	8	8	8	9	8	8	8
Proba escrita	41	25	50	40	0	30	35	30	40	30
Táboa de indicadores	59	75	50	60	100	70	65	70	60	70

Unidade didáctica	UD 11	UD 12	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	8	8	100
Proba escrita	20	35	32
Táboa de indicadores	80	65	68

Criterios de cualificación:

A meirande parte dos criterios de cualificación serán avaliados por proba escrita, o resto farano por diferentes tipos de táboas de indicadores, fundamentalmente por escalas de valoración numérica para a concreción de traballos entregados por un lado, e rexistros de observación por outro.

A nota trimestral no tocante ás unidades didácticas será:

1º trimestre: UD1 25%, UD2 25%, UD3 25%, UD4 25%

2º trimestre: UD5 25%, UD6 25%, UD7 25%, UD8 25%
 3º trimestre: UD9 25%, UD10 25%, UD11 25%, UD12 25%

O 100% da nota final obterase do seguinte xeito:

1º trimestre: 34%
 2º trimestre: 34%
 3º trimestre: 32%

O alumnado que precise recuperar, recibirá os apoios necesarios para lograr as aprendizaxes que non acadaron con pautas que faciliten a recuperación e o progreso na aprendizaxe.

Criterios de recuperación:

Tras aplicar as medidas ordinarias suficientes, adecuadas e personalizadas para atender o desfasamento curricular ou as dificultades de aprendizaxe do alumnado, antes de que finalice cada unidade, solicitarase axuda ao Departamento de orientación para organizar un plan específico de reforzo para que, durante o resto de curso, poida alcanzar o grao de adquisición das competencias correspondentes.

6. Medidas de atención á diversidade

Nesta etapa porase especial énfase na atención individualizada dos alumnos, na realización de diagnósticos precoces e no establecemento de mecanismos de apoio e reforzo.

O principio de heteroxeneidade comporta a existencia de distintos ritmos e niveis de aprendizaxe nunha mesma clase polo que o respecto e a atención á diversidade son fundamentais.

A finalidade de atender á diversidade é garantir un adecuado desenvolvemento do alumnado en función das súas necesidades educativas.

Ao comezo do curso realizaremos unha proba de avaliación inicial que nos permitirá detectar se temos alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.

Dependendo do tipo de necesidades poderemos establecer distintas medidas de atención á diversidade como son o reforzo, o apoio ou a adaptación curricular que será deseñada especificamente para cada alumno en coordinación co Departamento de Orientación e o resto dos docentes que lle imparten clase.

Ao longo das unidades didácticas atenderase á diversidade de todo o alumnado propoñendo actividades non discriminatorias, métodos de carácter compensador, actividades variadas para os diferentes ritmos, instrumentos de avaliación flexibles, ou valores que inclúan a pluralidade do alumnado.

Plantéxanse actividades moi sinxelas, mais manipulativas e visuais para aquel alumnado que teña un ritmo de aprendizaxe máis lento ou que amose dificultades concretas nalgún contido. Tamén se propoñerán actividades máis complexas para aquel alumnado que teña un maior ritmo de aprendizaxe ou que posúa aptitudes para ampliar certos contidos

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - Emprendemento	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Igualdade de xénero.	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Competencia dixital,	X	X	X	X	X	X	X	X

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.4 - Educación para o consumo responsable e o desenvolvemento sustentable.	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Educación para a saúde (incluída a sexual).	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.6 - Educación para a Paz.	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.7 - Educación en emocional e en valores.	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.8 - Expresión oral e escrita.	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.9 - Comprensión oral.	X	X	X	X	X	X	X	X

	UD 9	UD 10	UD 11	UD 12
ET.1 - Emprendemento	X	X	X	X
ET.2 - Igualdade de xénero.	X	X	X	X
ET.3 - Competencia dixital,	X	X	X	X
ET.4 - Educación para o consumo responsable e o desenvolvemento sustentable.	X	X	X	X
ET.5 - Educación para a saúde (incluída a sexual).	X	X	X	X
ET.6 - Educación para a Paz.	X	X	X	X
ET.7 - Educación en emocional e en valores.	X	X	X	X
ET.8 - Expresión oral e escrita.	X	X	X	X
ET.9 - Comprensión oral.	X	X	X	X

Observacións:

Estes elementos abordaranse en todas as unidades, con máis profundidade segundo a aparezan na secuenciación dos contidos.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Charla sobre o acoso escolar e ciberacoso.	Asistiremos a unha charla da Policía Nacional co fin de sensibilizar ao alumnado sobre esta temática, á vez que poderán observar como é a estrutura dunha exposición oral.			
Día da Paz.	Realizarán unha actividade común con todo o alumnado do centro para conmemorar ese día. Expoñerán oralmente e por escrito as súas opinións sobre o realizado.			

Observacións:

Estas actividades complementarias buscan proporcionar ao alumnado unas aprendizaxes vivenciadas, empregando recursos non tan habituais. O feito de realizar a maioría delas fora do entorno habitual de aprendizaxe ou mesmo con outras persoas implicadas, resulta moi motivador e de axuda para consolidar aspectos traballados na aula.

Ao longo do curso poderán realizar máis actividades complementarias en función das datas que propoñan as entidades organizadoras.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
O proceso levouse a cabo con fluidez.
A temporalización foi axeitada.
O alumnado sentiuse motivado.
As aprendizaxes instrumentais foron incorporadas axeitadamente.
A interdisciplinariaidade foi operativa.
Préstouse atención aos elementos transversais plantexados.
Infórmouse ao alumnado dos erros cometidos nas actividades ou probas.
Mantívose contacto coas familias implicádoas no proceso.
Os instrumentos de avaliación proporcionaron información valiosa.
Tomáronse medidas para atender ás necesidades educativas específicas.

Descrición:

Distinguiremos dous momentos para levar a cabo esta avaliación: durante a unidade didáctica e ao remate da mesma. Estes dous momentos teñen a finalidade de obter a información precisa para retomar aqueles aspectos que hai que mellorar.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Toda a programación está suxeita a ser revisada de forma continuada co obxectivo de adaptar o proceso de ensino-aprendizaxe aos diferentes ritmos e necesidades do alumnado.

Durante o desenvolvemento das unidades didácticas e ao remate das mesmas, levarase a cabo unha avaliación obxectiva co fin de mellorar os aspectos que se presisen.

Ao remate dos trimestres, valoraranse os resultados académicos obtidos polo alumnado, a información recollida a través dos indicadores de logro e os datos aportados polo equipo de ciclo nas sesións de avaliación, co fin de formular propostas de mellora en todos os aspectos da programación.

9. Outros apartados